

Les presons invisibles: els CIEs

DOCUMENTAL-ANÀLISI. Cada vegada hi ha més organitzacions que es mobilitzen per aconseguir el tancament dels **Centres d'Internament per a Estrangers (CIEs)**, presons a l'ombra que priven de llibertat a les persones per no tenir els documents en regla. Us oferim un documental, en exclusiva, d'unes estudiants de Postgrau en Ciències Polítiques a la UAB que n'han fet el tema de la seva tesina. Els CIEs ofereixen unes condicions penoses als interns, presoners sense haver delinquit. Aquest cap de setmana s'ha celebrat unes jornades europees contra aquests centres.

Video: <http://www.youtube.com/watch?v=8nuGfCPHrk>
Documental elaborat per les estudiants de Postgrau en Ciències Polítiques a la UAB que fan la tesina sobre els CIEs

La migració és un procés amb diferents característiques, connotacions i conseqüències, les quals conformen un mapa de moviment constant pels diferents punts de la terra. Actualment, tal mobilitat es troba davant d'obstacles propis del sistema en el qual vivim. És a dir, tot i la globalització en la que ens trobem immersos, les fronteres nacionals han continuat tancades i vallades davant les persones que el mateix sistema rebutja: les persones que no formen part d'Occident. Sabent l'existència d'aquestes barreres, quines eines s'utilitzen des dels centres de poder per evitar que les persones que no interessen siguin detectades i forçades a marxar?

Des d'Espanya, i també Catalunya, emmarcats en la Unió Europea, un agent que s'ha destacat per ser garant dels Drets Humans de la seva ciutadania, democràtica, moderna, integradora i intercultural, s'utilitzen estratègies i recursos que contradiuen la imatge exterior que es pretén donar. A tota Europa, a Espanya i Catalunya existeixen els Centres d'Internament per a Estrangers (CIEs), els quals són regulats per la legislació nacional i comunitària. Què són? On són? Quins drets i deures tenen les persones internades? Quina funció té el centre? Quina regulació el legitima i de quina manera?

Actualment i segons l'ordenament jurídic espanyol, els CIEs són centres no penitenciaris en els quals s'internen els estrangers que es troben en una situació d'ilegalitat d'estada en territori espanyol, per la qual se'ls ingressa durant el període necessari per formular i tramitar l'ordre d'expulsió amb què se'ls ha sancionat, podent ser privats de llibertat un període màxim de seixanta dies. És a dir, es legitima i legalitza la privació de llibertat per cometre una falta, tipificada com administrativa, que és no tenir els papers en vigor que habilitin l'estada al territori. Tanmateix, cal esmentar que la sanció per estar en una situació d'irregularitat no és l'expulsió en primera instància, sinó una multa econòmica. Observem doncs, que la praxis de l'Estat Espanyol ha estat donar més importància a l'expulsió que no la multa, vulnerant els Drets Humans de les persones migrants, en concret per privació de llibertat. Per tant, l'Estat exerceix la violència contra una part de la població, vulnerant el principi de llibertat i, alhora, equiparant una irregularitat administrativa a un delictes.

Tot i ser emparats per la legislació, els CIEs no disposen d'un reglament intern en què s'exposi el seu funcionament, quedant doncs, a la discrecionalitat del director del centre quins comportaments són vàlids i les normes internes. Des de la reforma de la llei d'estrangeria de 2009, es donava un termini de sis mesos per a la redacció i aprovació del reglament. No obstant això, encara avui no el coneixem, ja que no ha estat aprovat cap avantprojecte. Aquesta situació fomenta que dins dels mateixos centres es puguin donar situacions considerades com a atemptats als drets humans dels interns, unes situacions que queden en la impunitat pel buit de l'ordenament jurídic. Arran de l'opacitat que caracteritza aquests centres, diverses organitzacions han elaborat informes en els quals es denuncia un seguit de vulneracions dels drets de les persones internades, cosa que queda en un llimb d'impunitat. El fet de no haver de passar comptes davant la llei impedeix que la societat sàpiga què passa realment en aquests centres, veritables presons.

Opacitat i control són les eines que l'Estat utilitza dins els Centres d'Internament per a Estrangers. Ara que sabem què són els CIEs, seguirem tancant els ulls o lluitarem per aconseguir tancar-los?

*Imatge dels interns de l'interior del CIE de Zona Franca, a Barcelona. Foto: Jesús G. Pastor.
Més fotos a <http://www.unfotografo.es/2012/cie-barcelona-fotografia-documental>*